

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א
 בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין
 נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ובית יעקב פרי תואר, ישיבה קטנה
 "אורחות יהודה" רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

עיר התורה שקרובה אליך The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

תורה

פרשת בחוקתי

המלך

העמל הוא ללכת לביהמ"ד:

ויקרא פרק כו (ג) אִם בְּזוֹקְתֵי תִלְכוּ וְאֵת בְּמִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם: (ד) וְנָתַתִּי
 גְּשָׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְנָתַתִּי הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִי: (ה) וְהִשִּׁיג לָכֶם דְּיֵשׁ אֶת
 בְּצִיר וּבְצִיר יִשְׁיג אֶת זֶרַע וְאֶכְלֶתֶם לְזוֹמְכֶם לְשִׁבְעַת יְשִׁבְתֶּם לְבָטוּז בְּאֶרְצְכֶם:

ופרש"י ויקרא פרק כו פסוק ג אם בחקתי תלכו יכול זה קיום המצות, כשהוא אומר ואת
 מצותי תשמרו, הרי קיום המצות אמור, הא מה אני מקיים אם בחקתי תלכו, שתהיו עמלים
 בתורה:

וכן הוא בילקוט שמעוני תורה רמז תרעא אם בחקתי תלכו יכול אלו המצות, כשהוא אומר
 ואת מצותי תשמרו הרי מצות אמורות, הא שאינו אומר אם בחקתי תלכו אלא שיהו ישראל
 עמלים בתורה.

והיינו שקשה לחז"ל על כפילות הלשון כיון שאם בחוקתי תלכו היינו ואת מצותי תשמרו? ולכן
 דרשו שהמכוון לעמל התורה.

שאלות:

א { ויש להבין א"כ מדוע התורה תולה את העמל בלשון הליכה?
 ב { עוד יש להקשות שמצינו בתנא באבות פ"ה משנה יז ארבע מידות בהולכי ביהמ"ד הולך
 ואינו עושה שכר הליכה בידו וכו' מדוע תלוי הענין בהליכה?
 ג { ועוד איזה שכר מגיע לו אם הולך ואינו מקיים אדרבא הרי הוא מזיד?
 ד { עוד יש להקשות שהגמרא בברכות אומרת בדף ו אגרא דפרקא רהטא ופרש"י שכר הליכה
 מדוע תלו הדבר בהליכה?

ה { עוד אומרת הגמרא בסוכה נב: אם פגע בך מנוול זה מושכהו לבית המדרש אם אבן הוא
 נימוח אם ברזל הוא מתפוצץ. מדוע לא אמרו שיעמול בתורה ותלו הניצחון במה שמושכו לבית
 המדרש?

עיקר הנסיון בהליכה ואח"כ ממילא לומד:

עוד ראיתי מתרצים שכוונת התורה לומר יסוד מצוה גוררת מצוה, והיינו אם רק תתחילו ללכת
 ללמוד תורה אפילו שעדיין לא קיים שום מצוה רק תחילת ההליכה כבר עי"ז בטוח שאת
 מצותי תשמרו לעשות אתם.

ויסוד הענין שכאשר האדם קובע עיתים לתורה והולך לביהמ"ד ממילא מובטח שילמד ויתגבר
 עליו, אבל אם יושב בבית יש הפרעות וטרדות וממילא אינו לומד, ולכן עיקר הקושי והנסיון זה
 ללכת לבית המדרש ועל זה השכר, ודוקא שיש באותה הליכה עמל פירושו שאינו מבטל אף
 פעם למרות שיש טרדות וקשיים מתגבר והולך לביהמ"ד, וממילא כונת התנא הולך לביהמ"ד
 ואינו עושה היינו אינו מבין כל כך בכל זאת שכרו גדול. וכעין שרמזו דורשי רשומות בפרשת
 כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' בידך שזה נרמז על מלחמת יצר הרע שאם רק יוצא
 למלחמה כבר מובטח לנצחו כי העיקר שיפתח פתח כחודו של מחט והשי"ת מסייעו.

מצוה גוררת מצוה:

ויסוד זה נאמר בפרקי אבות פ"ד ב' ב' עזאי אומר הוי רץ למצוה קלה וכו' שמצוה גוררת
 מצוה ועבירה גוררת עבירה וכו' וראיתי במדרש שמואל שכונת בן עזאי ללמדנו יסוד ההצלחה

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א
 בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין
 נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ובית יעקב פרי תואר, ישיבה קטנה
 "אורחות יהודה" רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

עיר התורה שקרובה אליך The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

בעה"ת שהכל תלוי בתחלת היום של האדם ואם מתחיל אפילו מצוה קלה הרי ממילא תגרור עוד מצוה וכך כל היום יהיה נמשך במצוות ומעש"ט, ואילו ח"ו הפוך יהיה רע.

לפתח חטאת רובץ:

ולכן חז"ל אמרו כל ההתחלות קשות או כמאמר הכתוב לפתח חטאת רובץ שעיקר הנסיון של האדם הוא ההתחלה כיון שבא טמון כל ההצלחה שאם מתחיל במצוה מובטח ניצחון כללי ואם לאו ח"ו הפוך.

מעשה שהיה כיצד מצוה גוררת מצוה:

מסופר בספר מעשיהן של צדיקים על הפרשה על עשיר קמצן ידוע בעירה קטנה ברוסיה והיה לו קופת ברזל קבועה בביתו שכל מי שבא אליו לבקש צדקה היה פותחה ומוסר פרוטת נחושת עלובה שאפילו עני מתבייש לתתה ולכן תמיד היו זורקים לו אותה בחזרה והיה מחזירה לקופתו וכך הדברים חזרו על עצמן ושמו הולך לפניו כגודל עושרו כך גודל קמצנותו. והנה נערכה חתונה לזוג יתומים שכל תושבי העיירה נרתמו לעזור ולסייע בכדי לחתנם, ובאותו זמן היה שולט אלכסנדר הראשון והיית גזירה על חובת הגיוס לצבא מספר מסויים בכל שנה ותמיד העשירים הצליחו לשחרר את בניהם ע"י כסף אולם בני העניים היו נלקחים בעל כרחם לצבא, והנה אותו יתום היה נחשב עריק מהצבא וכאשר נודע ומשטרה כי הוא עומד היום להתחתן ידעו שזה הזדמנות לתפוס אותו ובאמת באמצע ההכנות לחופה הופיעו שוטרים ואילצו אותו לבא איתם לצבא, כל תושבי העיירה נעצבו ולא ידעו מה לעשות והנה הגיע לעיירה הרה"ג שלמה זלמן מלאדי בעל התניא ושמע את המקרה ביקש מיד להכין לו רשימה של כל עשירי העיירה לערוך מגבית, הכינו לו אך שאל שהוא שמע שיש עשיר גדול ומדוע לא כללו את שמו, השיבו לו שהוא קמצן גדול ומעולם לא השתתף בשום תרומה רק פרוטת נחושת חלודה, אמר להם לרשום גם אותו והלך אליו הראשון כאשר הגיע אליו בעל התניא יחד עם רב העיר וסיפרו את המאורע ושיעזור לפדיון שבויים, הלך לקופתו והוציא אותה פרוטת נחושת חלודה והביאה לבעל התניא רב העיר כעס וכמעט התפרץ עליו, אך בעל התניא הקדימו ותיכף בירכו תזכה למצוות ויה"ר תזכה לעוד מצוות שמצוה גוררת מצוה ופנו ללכת, אולם העשיר עיכבם וביקש שימתינו רגע ואז הביא רובל שלם ושוב חזר בעל התניא על ברכתו כנ"ל ופנו לצאת, ושוב עיכבם ונתן להם עוד עשרה רובל ובירכו כנ"ל ופנו ללכת, אולם שוב עיכבם והביא להם אלף רובל ופרץ בבכי, ואמר לבעל התניא שפרוטה זו שנתתי בתחילה היא הפרוטה הראשונה שנתתי לצדקה לאיזה עני אך הוא זרק אותה עלי ומאז נשבעתי שלא אתן צדקה עד שיהיה מי שיקבל ממני את הפרוטה הזו ויאמר עליה תודה, ועד היום במשך שנים אף אחד לא קיבל ולא הודה עד שכבודו בא אלי ולכן כעת הנני מוכן לתת כל מה שצריך לפדיון החתן ונתן להם כל החמש אלף רובל ותיכף שיחררו את החתן וערכו החופה.

ללמדנו סגולת ומעלת מצוה גוררת מצוה והעיקר שיתחיל וממילא יסייעהו מהשמים להמשיך.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך

בידידות ואהבה

מרדכי מלכא

לשכת הרבנות אלעד

בס"ד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' **מרדכי מלכא** שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך"-אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ובית יעקב פרי תואר, ישיבה קטנה

"אורחות יהודה" רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA עיר התורה שקרובה אליך